

Orijinal araştırma (Original article)

**Trakya Bölgesi Acanthosomatidae, Thyreocoridae,
Cydnidae, Plataspidae, Scutelleridae
(Pentatomoidea: Heteroptera) faunasına katkılar¹**

Meral FENT^{2*} Nihat AKTAÇ²

Summary

**Contributions to the fauna of Acanthosomatidae, Thyreocoridae, Cydnidae,
Plataspidae, Scutelleridae (Pentatomoidea: Heteroptera) from Turkish Thrace**

This study was carried in 100 localities in five provinces of the Turkish Thrace, between the years 1992 and 2003. A total of 21 species belong to 13 genera from the five families (Acanthosomatidae, Thyreocoridae, Cydnidae, Plataspidae and Scutelleridae) of Pentatomoidea were determined.

Key words: Pentatomoidea, fauna, Turkish Thrace, new record

Anahtar sözcükler: Pentatomoidea, fauna, Trakya Bölgesi, ilk kayıt

Giriş

Trakya Bölgesi Pentatomoidea faunası ile ilgili bilgilerimiz eski tarihlere dayanmakla birlikte, uzun yıllar yabancı araştırmacıların kayıtlarıyla sınırlı kalmıştır. Anadolu'da, çok farklı yerlerde çalışmalar yapmış ve ayrıntılı bir tür listesi vermiş olan Puton (1892), Gadeau de Kerville (1939) ve Hoberlandt (1955)'in Trakya Bölgesi'nde Edirne'den tür tespitleri vardır. Horvath (1918, 1919) ve Zwölfer (1930), Anadolu'dan birçok farklı lokalitenin yanı sıra, Trakya Bölgesi'nde Edirne ve İstanbul'dan da kayıt vermekteler. Reuter (1900) ise Trakya'dan kayıtlarını lokalite belirtmeksizin vermiştir. Fahringer (1922), İstanbul'dan, özellikle Belgrad Ormanları'ndan, Schmitschek (1944) ve Linnavuori (1965) ise İstanbul'un farklı yerlerinden tür tespitleri yapmışlardır. Wagner (1966) Tekirdağ'dan az sayıda tür tanımlamıştır.

Lodos et al. (1978)'nin Ege ve Marmara Bölgesi'nin zararlı böcek faunasını tespiti için yaptıkları çalışmada Trakya'dan Pentatomoidea faunasına ait 43 tür tespit edilmiştir. Bunların dışında, Lodos & Önder (1978, 1979, 1980), Lodos et al. (1998), Lodos & Kavut (1991), Önder et al. (1981, 1983, 1984,

¹ Bu çalışma Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri tarafından 22.03.2004 tarihinde kabul edilen doktora tezinin bir bölümüdür.

² Trakya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, 22030, Edirne.

* Sorumlu Yazar (Corresponding author) e-mail: m_fent@hotmail.com

Alınış (Received): 25.03.2009 Kabul ediliş (Accepted): 04.05.2009

1995), Kıyak (1990, 1993, 2000) ve Kıvan (1998)'in da Trakya ve Anadolu'dan çeşitli lokalitelerden tür kayıtları vardır. Fent & Aktaç (2007)'in bölgede yaptıkları çalışmada Türkiye ve bölge faunası için yeni kayıtlar verilmiştir. Yapılan tüm bu çalışmalarla birlikte Fent ve Aktaç (2007)'in bölge için tespit ettiği 20 yeni kayıt da ilave edildiğinde Trakya Bölgesi'nden Pentatomoidea üstfamilyasına ait bilinen tür sayısı 117'ye ulaşmaktadır.

Bu çalışmayla Trakya ve Türkiye Pentatomoidea faunasına katkıda bulunulması ve bilinen türlerin dağılım sınırlarının genişletilmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem

Araştırma bölgesi Trakya Bölgesi'nin kuzeyindeki, Istranca dağlık kesimi, kuzey doğusundaki Belgrad Ormanları ve güneyindeki Ganos Dağları'nın yüksek kısımları nemli orman karakterindedir. Bölgede Istranca Dağları'nın güneye bakan kısımları (500-600 m'ye kadar), Çatalca Yarımadası, güneyde Kuru Dağları ve Gelibolu Yarımadası kuru orman özelliği gösterir. Bölgenin orta kısmı olan Ergene Havzası ise geniş tarımsal arazileri içeren antropojen step karakterindedir. Güneyde, Gelibolu Yarımadası'nda kıyı kesimlerde orman altlarına kadar sokulan maki, İstanbul'dan itibaren kuzeyde Karedeniz kıyılarında yerini pseudomakiye bırakmıştır (Dönmez, 1968).

Araştırma materyali 1992-2003 yılları arasında Pentatomoid'lerin aktif oldukları mayıs-eylül ayları arasında, Trakya Bölgesi'nde yer alan 5 ilde 100 lokaliteden toplanmıştır.

Pentatomoid'ler genellikle fitofagtır ve bir habitattaki varlıkları vejetasyonla yakından ilgilidir. İklim ve vejetasyon özellikleri dikkate alınarak, bölgeyi karakterize eden altbölgelerin her birine, her yıl farklı periyotlarda gidilerek, bölgenin homojen bir şekilde horizontal ve vertikal olarak taranması sağlanmıştır.

Türlerin tanısında Stichel (1960, 1961, 1962), Seidenstücker (1963), Lodos & Önder (1978, 1979, 1980) ve Abbas & Önder (1990)'den yararlanılmıştır. Ayrıca materyalin tanısı sırasında karşılaştırma materyali olarak, Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü, Lodos Entomoloji Müzesi (LEMT) ve Trakya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü koleksiyonlarından yararlanılmıştır. Ayrıca, *Odontoscelis* ve *Eurygaster* cinslerinin tür tanımlarında değerlendirilmek üzere erkek genital organ preparatları hazırlanmıştır.

Araştırma Bulguları

Acanthosomatidae Signoret, 1864

Acanthosomatinae Signoret, 1864

***Acanthosoma* Curtis, 1824**

***Acanthosoma haemorrhoidale* (Linnaeus, 1758)**

İncelenen materyal: İstanbul: Bahçeköy-Bilezikçi Çiftliği (25 m): 24.06.1993, 1 ♀, 2 ♂♂; Kırklareli: Demirköy (250 m) 06.07.1997, 1 ♀.

***Elasmucha* Stål, 1864**

***Elasmucha grisea* (Linnaeus, 1758)**

İncelenen materyal: Çanakkale: Behramlı (100 m): 11.08.2001, 3♀♀, 5 ♂♂; Demirköy-Sislioba (400 m): 25.07.2001, 1 ♀; Eceabat-Alçıtepe-Kabatepe arası (50 m): 08.06.2001, 1 ♀; Kırklareli: Merkez-Dereköy (300 m): 28.06.2002, 1 ♀, 10 ♂♂; 17.07.2001, 1 ♂; Lüleburgaz-Tozaklı (200 m): 29.08.2002, 1 ♀; Pınarhisar- Mahya Tepesi (700 m): 07.06.2003, 2♀♀, 1 ♂; Şarköy-Yayaköy (230 m) 09.08.2001, 4♀♀, 1 ♂; Tekirdağ: Malkara-Sağlamtaş (170 m): 08.08.2001, 1 ♀.

Thyreocoridae Amyot & Serville, 1843

Thyreocorinae Amyot & Serville, 1843

***Thyreocoris* Schrank, 1801**

***Thyreocoris scarabaeoides* (Linnaeus, 1758)**

İncelenen materyal: Kırklareli: Pınarhisar-Mahya Tepesi (700 m): 07.06.2003, 1 ♀, 3 ♂♂; Mahya Tepesi (840 m): 07.06.2003, 1 ♀, 1 ♂.

Cydnidae Billberg, 1820

Sehirinae Amyot & Serville, 1843

Sehirini Amyot & Serville, 1843

***Canthophorus* Mulsant & Rey, 1866**

***Canthophorus dubius* (Scopoli, 1763)**

İncelenen materyal: İstanbul: Çatalca-Danamandıra (150 m): 15.08.1998, 1 ♀; Kırklareli: Lüleburgaz-Evrensekiz (90 m): 21.08.1992, 1 ♂;

***Canthophorus melanopterus* (Herrich-Schaeffer, 1835)**

İncelenen materyal: İstanbul: Çatalca-Danamandıra (150 m): 15.08.1998, 1 ♂; Kırklareli: Merkez-Çağlayık (620 m): 25.08.1998, 1 ♀, 1 ♂.

***Legnotus* Schiødte, 1848**

***Legnotus limbosus* (Geoffroy, 1785)**

İncelenen materyal: Kırklareli: Demirköy-Balaban (Velika Deresi) (500 m): 26.05.2002, 3♀♀, 1 ♂.

***Ochetostethus* Fieber, 1860**

***Ochetostethus balcanicus* Wagner, 1940**

İncelenen materyal: Edirne: Merkez-Güllapoğlu (41 m): 28.05.2002, 2 ♀♀, 1 ♂; Süleoğlu-Baraj (175 m): 25.08.2002, 1 ♂; Kırklareli: Demirköy-Balaban (Velika Deresi) (500 m): 26.05.2002, 1 ♀; Kofçaz-Ahmetler (570 m): 29.06.2002, 1 ♀; Pınarhisar-Mahya Tepesi (800 m): 07.06.2003, 1 ♂; Tekirdağ: Merkez-Ormanlı-Hoşköy arası (700 m): 18.05.2003, 1 ♂.

***Ochetostethus nanus* (Herrich-Schaeffer, 1834)**

İncelenen materyal: Edirne: Süleoğlu-Baraj (175 m): 25.08.2002, 2 ♀♀.

Tritomegas Amyot & Serville, 1843

***Tritomegas bicolor* (Linnaeus, 1758)**

İncelenen materyal: Edirne: Merkez-Güllapoğlu Yerleşkesi (41 m): 12.09.2001, 1 ♂; Değirmenyeri (120 m): 23.06.1993, 1 ♂; Sarayıcı (Tavukormanı) (41 m): 06.06.2002, 2 ♂♂; Topsöğüt (41 m): 23.06.1993, 3 ♂♂; Uzunköprü-Şerbattar (80 m): 24.07.1993, 4 ♀♀, 3 ♂♂; İstanbul: Bahçeköy-Bilezikçi Çiftliği (25 m): 24.06.1993, 2 ♂♂; Çatalca-Oklalı (60 m): 14.06.2001, 1 ♀, 1 ♂.

***Tritomegas delagrangei* (Puton, 1888)**

İncelenen materyal: Edirne: Keşan-Koyuntepe (110 m): 02.06.1993, 1 ♂.

***Tritomegas sexmaculatus* (Rambur, 1839)**

İncelenen materyal: Edirne: Merkez (41 m): 14.10.1995, 1 ♀; 21.05.2002, 2 ♀♀; 06.06.2002, 1 ♀, 2 ♂♂; 12.05.2002, 1 ♀; Avarız (55 m): 20.04.1994, 1 ♀; Güllapoğlu Yerleşkesi (41 m): 12.09.2001, 1 ♂; Havsa-Osmanlı (70 m): 25.07.1993, 1 ♀; Karaağaç (41 m): 08.09.1991, 1 ♀; Lalapaşa-Doğanköy (350 m) 01.09.2001, 4 ♀♀, 5 ♂♂; Söğütük (41 m): 08.09.1991, 1 ♂; İstanbul: Çatalca-Karacaköy (100 m): 3.10.1992, 1 ♀, 1 ♂; Silivri-Beyciler (140 m): 15.08.1997, 1 ♀; Kırklareli: Vize-Kıyıköy (0 m): 26.08.1998, 1 ♀; Tekirdağ: Malkara-Izgar Köyü (200 m): 05.05.2001, 1 ♂.

Plataspidae Dallas, 1851

Coptosomatinae Kirkaldy, 1909

***Coptosoma* Laporte, 1833**

***Coptosoma scutellatum* (Geoffroy, 1785)**

İncelenen materyal: Çanakkale: Merkez-Kapıkule Seddesi (41 m): 23.06.1993, 1 ♀; Gelibolu-Ilgardere (20 m): 08.06.2001, 1 ♀; Ömeroba (310 m): 02.08.2000, 1 ♀; Edirne: Lalapaşa-Vaysal (560 m): 20.07.1993, 1 ♀; İstanbul: Bahçeköy-Bilezikçi Çiftliği (25 m): 24.06.1993, 1 ♀; Çatalca-Danamandır

(150 m): 15.08.1998, 2 ♀♀, 1 ♂; Durusu (110 m): 14.06.2001, 6 ♀♀, 2 ♂♂;
Kırklareli: Merkez-Dereköy (300 m): 17.07.2001, 2 ♀♀; Kiyıköy-Kömürköy arası
(200 m): 16.06.2001, 5 ♀♀, 2 ♂♂; Vize (200 m): 27.08.1998, 2 ♀♀; Tekirdağ:
Merkez-Nusratfakı (120 m): 09.06.2001, 29 ♀♀, 6 ♂♂; Hanoğlu (60 m):
09.06.2001, 12 ♀♀, 3 ♂♂; Hayrabolu-Umurca (30 m): 23.05.2002, 2 ♀♀, 12 ♂♂;
Malkara-Mahramlı (Cumhuriyet Ormanı) (230 m): 07.08.2001, 1 ♀, 1 ♂; Muratlı-
Arzulu (50 m): 09.06.2001, 1 ♂; Şarköy- Ulaman (100 m): 09.08.2001, 1 ♀.

Scutelleridae Leach, 1815

Eurygastrinae Amyot & Serville, 1843

Eurygastrini Amyot & Serville, 1843

***Eurygaster* Laporte, 1833**

***Eurygaster austriaca* (Schrank, 1776)**

İncelenen materyal: Çanakkale: Gelibolu-Cumalı (40m): 07.06.2001, 1 ♂;
Kocaçeşme (Korudağı) (350m): 20.05.2003, 1 ♀; Edirne: Merkez-Kapıkule
Seddesi (41 m): 23.06.1993, 1 ♀; Bildir (110 m): 16.07.1994, 1 ♀; Havsa-
Necatiye (50 m): 20.07.1993, 1 ♀; Keşan-Korudağı (300 m): 07.06.2001, 1 ♀;
Suakacağı (150 m): 05.07.1997, 1 ♀; Uzunköprü-Eskiköy (70 m): 23.05.1994,
1 ♀, 2 ♂♂; İstanbul: Çatalca-Ormanlı (75 m): 29.08.1998, 1 ♀; Ömerli (80 m):
15.06.2001, 1 ♂; Kırklareli: Merkez-Kızılcıkdere (200 m): 11.05.2001, 1 ♀;
Babaeski-Taşköprü (200 m): 11.05.2001, 3 ♀♀; Balaban (Velika Deresi) (500 m):
26.05.2002, 1 ♀; Dereköy (300 m): 17.07.2001, 1 ♂; Kofçaz (500 m): 29.06.2002,
2 ♀♀; Mahya Tepesi (800 m): 07.06.2003, 6 ♀♀, 2 ♂♂; Mahya Tepesi (840 m):
07.06.2003, 2 ♂♂; Mahya Tepesi (880 m): 07.06.2003, 9 ♀♀, 4 ♂♂; Pınarhisar-
Yenice (450 m): 06.07.1997, 2 ♀♀; Üsküp-Kurudere (320 m): 27.06.2002, 1 ♀;
Tekirdağ: Malkara-Izgar Köyü (200 m): 05.05.2001, 1 ♀; Muratlı-Hanoğlu (60 m):
09.06.2001, 1 ♀; Pınarca-Safaalan arası (100 m): 18.09.2001, 1 ♀; Saray
(180 m): 16.06.2001, 1 ♂.

***Eurygaster integriceps* Puton, 1881**

İncelenen materyal: Çanakkale: Behramlı (100 m): 08.06.2001, 1 ♀, 1 ♂;
Eceabat-Küçükanaftarta (20 m): 08.06.2001, 1 ♂; Kocaçeşme (Korudağı) (350m):
20.05.2003, 1 ♂; Edirne: Keşan (200m): 21.06.2000, 3 ♂♂; Küçükyerlisu
(210 m): 20.05.2003, 3 ♀♀; Lalapaşa-Hacıdanışment (500 m): 21.07.1993,
3 ♂♂; Uzunköprü-Şerbattar (80 m): 24.07.1993, 1 ♀; İstanbul: Çatalca-Ömerli
(80 m): 15.06.2001, 1 ♀; Kırklareli: Merkez-Dereköy (300 m): 17.07.2001, 1 ♀;
Demirköy-Balaban (Velika Deresi) (500 m): 26.05.2002, 6 ♂♂; Lüleburgaz-
Ahmetbey (100 m): 12.08.1997, 3 ♂♂; Mahya Tepesi (840 m): 07.06.2003, 1 ♀;
Pınarhisar-Mahya Tepesi (880 m): 07.06.2003, 1 ♀, 2 ♂♂; Tekirdağ: Merkez-
Ormanlı-Hoşköy arası (700 m): 18.05.2003, 1 ♀, 1 ♂; Aydıncöy (70 m):
18.05.2002, 1 ♀; Çorlu-Önerler (50 m): 17.05.2002, 2 ♂♂; Çorlu-Yeniçiftlik

(20 m): 14.09.2002, 1 ♀; Işıklar (Ganos Dağları) (200 m): 18.05.2003, 1 ♀; Malkara-Izgar Köyü (200 m): 05.05.2001, 3 ♀♀; Muratlı-Hanoğlu (60 m): 09.06.2001, 1 ♀, 1 ♂.

***Eurygaster maura* (Linnaeus, 1758)**

İncelenen materyal: Çanakkale: Gelibolu-Ilgardere (20 m): 08.06.2001, 1 ♀; Edirne: Keşan-Küçükyerlisu (210 m): 20.05.2003, 1 ♀; İstanbul: Çatalca-Ömerli (80 m): 15.06.2001, 1 ♂; Kırklareli: Merkez-Ürünlü (60 m): 21.08.1992, 1 ♀; Demirköy-Yeşilce-Avcılar arası (350 m): 25.07.2001, 1 ♀; Dereköy (300 m): 17.07.2001, 1 ♂; Ertuğrul (230 m): 28.08.2002, 1 ♀; Lüleburgaz-Ahmetbey (100 m): 12.08.1997, 1 ♀, 2 ♂♂; Pınarhisar-Mahya Tepesi (880 m): 07.06.2003, 1 ♀; Üsküp-Kurudere (320 m): 27.06.2002, 1 ♂; Tekirdağ: Merkez-Ormanlı-Hoşköy arası (700 m): 18.05.2003, 2 ♀♀; Çorlu-Yeniçiftlik (20 m): 14.09.2002, 1 ♀; Malkara-Izgar Köyü (200 m): 05.05.2001, 2 ♀♀; Muratlı- Aydınköy (70 m): 18.05.2002, 1 ♀.

***Eurygaster testudinaria* (Geoffroy, 1785)**

İncelenen materyal: Edirne: Uzunköprü-Bıldır (110 m): 16.07.1994, 1 ♂; Kırklareli: Merkez-Çağlayık (620 m): 25.08.1998, 1 ♂; 17.07.2001, 1 ♂; Demirköy-Sislioba (400 m): 25.07.2001, 1 ♀; Dereköy (300 m): 17.07.2001, 3 ♀♀, 6 ♂♂; Lüleburgaz-Tozaklı (200 m): 29.08.2002, 1 ♂; Vize-Kıyıköy (0 m): 26.08.1998, 1 ♀; Yeşilce-Avcılar arası (350 m): 25.07.2001, 1 ♀; Tekirdağ: Saray (180 m): 16.06.2001, 1 ♀.

***Odontoscelinae* Amyot & Serville, 1843**

***Irochrotus* Amyot & Serville, 1843**

***Irochrotus lanatus* (Pallas, 1773)**

İncelenen materyal: Edirne: Merkez-Güllapoğlu Yerleşkesi (41 m): 12.07.2002, 1 ♀.

***Odontoscelis* Laporte, 1833**

***Odontoscelis fuliginosa* (Linnaeus, 1761)**

İncelenen materyal: Edirne: Keşan-Erikli (0 m): 24.06.1995, 1 ♂; Süleoğlu-Baraj (175 m): 24.05.2002, 1 ♀; 25.08.2002, 1 ♀.

***Odontotarsinae* Mulsant & Rey, 1865**

***Odontotarsini* Mulsant & Rey, 1866**

***Odontotarsus* Laporte, 1833**

***Odontotarsus purpureolineatus* (Rossi, 1790)**

İncelenen materyal: Edirne: Lalapaşa-Doğanköy (350 m): 01.09.2001, 1 ♂; Uzunköprü-Eskiköy (70 m): 23.05.1994, 1 ♂; İstanbul: Çatalca-Danamandıra

(150 m): 15.08.1998, 1 ♂; Durusu (110 m): 14.06.2001, 1 ♂; Kırklareli: Merkez-Çağlayık (620 m): 25.08.1998, 1 ♀, 2 ♂♂; Demirköy-İğneada (0 m): 25.07.2001, 1 ♀; Kofçaz (500 m): 29.06.2002, 1 ♀, 1 ♂; Kuzucu (300 m): 25.08.1998, 1 ♀; Lüleburgaz-Kırık (190 m): 28.08.2002, 1 ♀, 1 ♂; Pınarhisar-Yenice (450 m): 06.07.1997, 1 ♂; Vize (200 m): 27.08.1998, 1 ♀; Tekirdağ: Merkez-Nusratfakı (120 m): 09.06.2001, 1 ♂; Malkara-Izgar Köyü (200 m): 28.07.1998, 1 ♂; Muratlı-Hanoğlu (60 m): 09.06.2001, 2 ♂♂; Saray-Aydınlar (125 m): 28.08.1998, 2 ♀♀; Şahin (200 m): 29.07.1998, 1 ♂.

***Odontotarsus robustus* Jakovlev, 1884**

İncelenen materyal: Çanakkale: Eceabat-Alçıtepe (50 m): 12.08.2001, 1 ♀, 1 ♂; Gelibolu-Cumalı (40 m): 07.06.2001, 1 ♀; Ilgardere (20 m): 08.06.2001, 2 ♀♀, 1 ♂; Kemalyeri (60 m): 12.08.2001, 1 ♂; Edirne: Merkez-Kapıkule (41 m): 21.07.1993, 4 ♀♀; Bildir (110 m): 16.07.1994, 1 ♀; Değirmenyeri (120 m): 01.09.2001, 1 ♂; Eskişehir (70 m): 23.05.1994, 5 ♀♀, 6 ♂♂; Güllapoğlu Yerleşkesi (41 m): 23.07.2001, 3 ♀♀, 1 ♂, 12.09.2001, 1 ♀, 1 ♂; Havsa-Necatiye (50 m): 20.07.1993, 1 ♀; Keşan-Çeltik (50 m): 30.05.1993, 1 ♀; Koyuntepe (110 m): 02.06.1993, 1 ♂; Lalapaşa-Sinanköy (300 m): 02.08.2000, 1 ♀; Ömeroba (310 m): 02.08.2000, 2 ♀♀; Sarayıçi (Tavukormanı) (41 m): 07.05.2002, 1 ♀, 1 ♂; Suakacağı (150 m): 05.07.1997, ♀, 01.09.2001, 5 ♀♀; 21.05.2002, 1 ♀, 2 ♂♂; Süleoğlu-Baraj (175 m): 25.08.2002, 1 ♀; Şerbattar (80 m): 24.07.1993, 1 ♂; Uzunköprü-Bostanlı (200 m): 23.07.1993, 2 ♀♀; İstanbul: Çatalca-Danamandır (150 m): 15.08.1998, 1 ♂; Gaziosmanpaşa-Boğazköy (60 m): 15.06.2011, 2 ♀♀; Kabakça (100 m): 28.08.1998, 1 ♀; Ömerli (80 m): 15.06.2001, 1 ♂; Kırklareli: Merkez-Ürünlü (60 m): 11.05.2001, 1 ♀; Çağlayık (620 m): 25.08.1998, 1 ♂, 17.07.2001, 1 ♂; Dereköy (300 m): 17.07.2001, 3 ♂♂; Kızılcıkdere (200 m): 11.05.2001, 2 ♀♀, 1 ♂; Kofçaz-İnce-Paşayeri arası (95 m): 02.08.2000, 1 ♂; Kofçaz (500 m): 29.06.2002, 1 ♂; Kuzucu (300 m): 25.08.1998, 1 ♀; Lüleburgaz: Kırık (190 m): 28.08.2002, 3 ♀♀, 2 ♂♂; Pınarhisar-Yenice (450 m): 06.07.1997, 1 ♀; Vize-Kıyıköy-Kömürköy arası (200 m): 16.06.2001, 2 ♀♀, 1 ♂; Tekirdağ: Merkez-Uçmakdere (300 m): 06.08.1998, 2 ♀♀, 1 ♂; Çorlu-Önerler (50 m): 17.05.2002, 1 ♀; Hanoğlu (60 m): 09.06.2001, 2 ♂♂; Işıklar (Ganos Dağları) (200 m): 18.05.2003, 4 ♀♀, 1 ♂; Karademir-Evrenbey arası (100 m): 29.07.1998, 2 ♀♀; Karacahalil (210 m): 14.09.2001, 1 ♀; Malkara-Izgar Köyü (200 m): 28.07.1998, 2 ♀♀, 1 ♂; Muratlı-Arzulu (50 m): 09.06.2001, 1 ♀; Nusratfakı (120 m): 09.06.2001, 5 ♀♀, 2 ♂♂; Oruçbeyli (200 m): 07.08.2001, 2 ♀♀; Şahin (200 m): 29.07.1998, 1 ♀; Pınarca-Safaalan arası (100 m): 18.09.2001, 1 ♀; Saray-Aydınlar (125 m): 28.08.1998, 1 ♀, 1 ♂; Şarköy (0 m): 30.07.1998, 2 ♀♀; Yayaköy (230 m): 09.08.2001, 09.08.2001, 1 ♀.

Psacastini Mulsant & Rey, 1865

Psacasta Germar, 1839

Psacasta (Psacasta) exanthematica (Scopoli, 1763)

İncelenen materyal: Edirne: Merkez-Üyüklütatar (60 m): 25.07.1993, 1 ♀; Karaağaç (41 m): 21.05.2003, 1 ♂; Keşan-Sazlıdere (10 m) 30.05.1993, 1 ♀; Lalapaşa-Doğanköy (350 m) 05.07.1997, 1 ♀; Süleoğlu-Keramettin (250 m) 22.07.1993, 2 ♀♀; Tatarlar (500 m) 22.07.1993, 1 ♀; Kırklareli: Merkez-Dereköy (300 m): 17.07.2001, 1 ♀; Erikler (430 m): 02.08.2000, 1 ♂; Kofçaz (500 m): 02.08.2000, 1 ♂; Tekirdağ: Çorlu-Yeniçiftlik (20 m): 14.09.2002, 1 ♂.

Tartışma ve Sonuç

Trakya Bölgesi, Pentatomoidea üstfamilyasını tespitiye yönelik yapılan araştırma 1992-2003 yılları arasında 5 ile bağılı 100 lokalitede gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda, Acanthosomatidae familyasından 2 cinse ait 2 tür, Thyreocoridae familyasından 1 cinse ait 1 tür, Cydnidae familyasından 4 cinse ait 8 tür, Plataspidae familyasından 1 cinse ait 1 tür ve Scutelleridae familyasından 5 cinse ait 9 tür saptanmıştır.

Acanthosomatidae familyası Türkiye'de 8, Trakya Bölgesi'nde 3 türle temsil edilmektedir (Önder et al., 2006, Göllner-Scheiding, 2006). Bu familyaya bağılı türler genellikle ağaç ve çalılılar üzerinde yaşarlar, meyve ve tohumları emerek beslenirler. Araştırma sırasında tespit edilen 2 türe ait örnekler *Platanus orientalis*, *Alnus glutinosa* gibi ağaçlarla, çalı formundaki *Rubus* sp. üzerinden toplanmıştır. Genel coğrafi dağılımlarına bakıldığında familya türlerinin büyük bir kısmının Asya dağılımlı olduğu görülmektedir. Ancak araştırma sırasında tespit edilen türler Avrupa'da da geniş dağılım göstermektedir.

Paleartik Bölge'de sadece bir cins ve 4 türle temsil edilen Thyreocoridae familyası genellikle Avrupa dağılımlı olup Asya kıtası ve Anadolu'da sadece 1 türü bilinmektedir (Önder et al., 2006; Lis, 2006). Araştırma sırasında da tespit edilen, *Thyreocoris scarabaeoides* (Linnaeus, 1758), eski yıllarda Escherich (1897) ve Hoberlandt (1955) tarafından Ankara'da, Fahringer (1922) tarafından İstanbul Belgrad Ormanları'nda, daha sonraki yıllarda Lodos & Önder (1980) ve Lodos et al. (1998) tarafından Antalya, Nevşehir ve İzmir'de tespit edilmiştir. Seyrek dağılımlı olan bu tür, araştırma bölgesinde ise sadece Istanca Dağları'nda, Pınarhisar-Mahya Tepesi'nde tespit edilmiştir. *T. scarabaeoides* araştırma bölgesine komşu Bulgaristan ve Yunanistan'dan da bilinmektedir (Josifov, 1986). Fent & Aktaş (2007) tarafından Trakya Bölgesi'nde tespit edilen *Thyreocoris fulvipennis* (Dallas, 1851), familyaya ait bölgede ve Türkiye'de tespit edilen ikinci türdür.

Cydnidae familyası Türkiye'de 32, Trakya Bölgesi'nde 14 türe sahiptir (Lis, 2006; Önder et al., 2006). Araştırma sırasında familyaya ait tespit edilen

türlerden *Tritomegas delagrangi* (Puton, 1888), *Legnotus limbosus* (Geoffroy, 1785) ve *Ochetostethus nanus* (Herrich-Schaeffer, 1834) sadece birer lokalitede bulunmuş olan nadir dağılımlı türlerdir.

Plataspidae familyası Türkiye'de tek bir cinse (*Coptosoma*) bağlı 7, Trakya Bölgesi'nde ise 2 türle temsil edilmektedir (Önder et al., 2006; Davidová-Vilimová, 2006; Doğanlar et al., 2007; Fent & Aktaş; 2007). Bu türlerden 2 tanesi (*Coptosoma oenderi* ve *Coptosoma lodosi*) Nevşehir-Avanos'ta ve Mardin-Mazıdağı'nda Doğanlar et al. (2007), tarafından bilim dünyası için ilk kayıt olarak tespit edilmiştir. Türlerinin büyük bir çoğunluğu Asya dağılımlı olan *Coptosoma* cinsinin, araştırma sırasında tespit edilen türü *Coptosoma scutellatum* (Geoffroy, 1785) ile bölgeden Edirne-Lalapaşa Ömeroba, Tekirdağ-Merkez-Nusratfakı ve Kırklareli-Pınarhisar-Mahya Tepesi'nden bilinen diğer türü *Coptosoma mucronatum* Seidens-Tücker, 1963 Avrupa'da ve özellikle Balkanlarda dağılım gösteren türlerdir (Davidová-Vilimová, 2006; Fent & Aktaş, 2007).

Scutelleridae familyası Türkiye'de 35, araştırma bölgesinde ise 19 türe sahiptir (Göllner-Scheiding, 2006; Önder et al., 2006; Fent & Aktaş, 2007). Familyanın tarım açısından oldukça önemli türlerini içeren *Eurygaster* cinsine ait araştırma bölgesinde 4 tür tespit edilmiştir. *Eurygaster dilaticollis* Dohrn, 1860 daha önce bölgeden tespit edilmekle birlikte araştırma sırasında bulunamamıştır. *Irochrotus* cinsine ait *Irochrotus lanatus* (Pallas, 1773) Türkiye'de birkaç lokalitede bilinmektedir ve araştırma bölgesinde de daha önce sadece bir lokalitede Edirne'de tespit edilmiştir (Hoberlandt, 1955). Araştırma sırasında da sadece bir lokalitede tek örnek olarak bulunmuş ender dağılımlı bir türdür.

Araştırma sırasında 21 tür tespit edilmiştir, tespit edilen familyalara ait daha önce Türkiye'den bilinen toplam tür sayısı 81, Trakya Bölgesi'nden 40'dır. Bu veri Trakya Bölgesi'nin oldukça zengin bir faunaya sahip olduğunu göstermekte olup, Türkiye'den bilinen faunanın yarısı kadardır.

Özet

Araştırma 1992-2003 yılları arasında 5 ile bağlı 100 lokalitede gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda Pentatomoidea üstfamilyasından 5 familya (Acanthosomatidae, Thyreocoridae, Cydnidae, Plataspidae ve Scutelleridae) dan toplam 13 cinse ait 21 tür saptanmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar

Abbas, H. & F. Önder, 1990. Türkiye'deki *Eurygaster* Lap. (Heteroptera: Scutelleridae) Türleri Üzerinde Sistematik Araştırmalar. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bitki Koruma Anabilim Dalı (Basılmamış Yüksek lisans tezi), Bornova, İzmir, 95 s.

- Davidová-Vilimová, J., 2006. Catalogue of the Heteroptera of the Palaearctic Region (Plataspidae). (Aukema B. & Rieger Ch. (eds). The Netherlands Entomological Society, Vol. 5, Amsterdam, 550 pp.
- Doğanlar, M., Y. Karsavuran & N. Demirel, 2007. Studies on *Coptosoma* (Laporte, 1832) species (Heteroptera: Plataspidae) from Turkey. **Journal of Entomology**, **4** (6): 404-424.
- Dönmez, Y., 1968. Trakya'nın Bitki Coğrafyası. İstanbul Üniversitesi Yayınları, No: 1321. Taş Matbaası, İstanbul, 279 s.
- Escherich, K., 1897. Beitrag zur Hemipterenfauna Kleinasien. **Entomologische Nachrichten**, **23**: 124-127.
- Fahringer, J., 1922. Eine Rynchotenausbeute aus der Türkei, Kleinasien und benachbarten Gebieten. **Konowia**, **1**: 137-144, 296-307.
- Fent, M. & N. Aktaç, 2007. New records of the Pentatomoidea (Heteroptera) fauna from Europa, Turkey and the Turkish Thrace, **Entomological News**, **118** (4): 336-350
- Gadeau De Kerville, H., 1939. Voyage zoologique d'Henri Gadeu de Kerville en Asie Mineure (April-Mai 1912). Paul e Chevalier, Paris, 148 s.
- Göllner-Scheiding, U., 2006. Catalogue of the Heteroptera of the Palaearctic Region (Acanthosomatidae, Scutelleridae). (Aukema B. & Rieger Ch. (eds). The Netherlands Entomological Society, Vol. 5, Amsterdam, 550 pp.
- Hoberlandt, L., 1955. Results of the zoological scientific expedition of the National Museum in Praha to Turkey. **Acta Entomologica Museum Nationalis Pragae Supplementum**, **3**: 162-263.
- Horvath, G., 1918. Ad cognitionem faunae Hemipterorum Balcanicae. **Annales Musei Nationalis Hungarici**, **16**: 321-340.
- Horvath, G., 1919. Ergebnisse einer mit Unterstützung der Kais. Akademie der Wissenschaften in Wien ausgeführten zoologischen Forschungsreise von weiland Prof. Dr. Franz Tölg. nach Kleinasien (Amanus Gebirge). V. Rhynchota. **Archiv Naturgeschichte**, **85**: 146-147.
- Josifov, M. V., 1986. Verzeichnis der von der Balkanhalbinsel bekannten Heteropterenarten. **Fauna Abhandlungen Staatliches Museum für Tierkunde Dresden**, **14**: 62-93.
- Kıvan, M., 1998. *Eurygaster integriceps* Put. (Heteroptera: Scutelleridae)'nin yumurta parazitoiti *Trissolcus semistriatus* Nees (Hymenoptera: Scelionidae)'un biyolojisi üzerinde araştırmalar. **Türkiye Entomoloji Dergisi**, **22** (4): 243-257.
- Kıyak, S., 1990. Systematisch-Ökologische Untersuchungen über die Wanzen (Insecta: Heteroptera) aus dem Gebiet Hazar-See, Maden und Ergani (Prov. Elazığ)-II. **Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi**, **1**: 97-144.
- Kıyak, S., 1993. Über terrestrische Wanzenarten von Soğuksu Nationalpark. **Priamus**, **6**: 3/4, 97-113.
- Kıyak, S., 2000. Işık Dağı ve çevresinde yaşayan Heteroptera (Insecta) türlerinin faunistik, sistematik ve ekolojik yönden araştırılması-II. **Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi**, **13** (2): 347-367.
- Linnavuori, R., 1965. Studies on the South-and Eastmediterranean Hemipterous fauna. III. Hemipterological observations from Turkey. **Acta Entomologica Fennica**, **21**: 44-61.

- Lis, J. A., 2006. Catalogue of the Heteroptera of the Palaearctic Region (Cydnidae, Thyreocoridae). (Aukema B. & Rieger Ch. (eds). The Netherlands Entomological Society, Vol. 5, Amsterdam, 550 pp.
- Lodos, N., F. Önder, E. Pehlivan & R. Atalay, 1978. Ege ve Marmara Bölgesi'nin Zararlı Böcek Faunasının Tespiti Üzerinde Çalışmalar [Curculionidae, Scarabaeidae (Coleoptera); Pentatomidae, Lygaeidae, Miridae (Heteroptera)]. T.C. Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Genel Müdürlüğü, 135-169.
- Lodos, N. & F. Önder, 1978. Türkiye Pentatomoidea (Heteroptera) üstfamilyası üzerinde araştırmalar. II. familya: Plataspidae Dall. **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, 2 (4): 195-239.
- Lodos, N. & F. Önder, 1979. Contribution to the study on the Turkish Pentatomoidea (Heteroptera) IV. Family: Acanthosomatidae Stal 1864. **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, 3 (3): 139-160.
- Lodos, N. & F. Önder, 1980. Türkiye Pentatomoidea (Heteroptera) üstfamilyası Üzerine Araştırmalar. III. familya Cydnidae Billberg. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi. Yayınları, Bornova, İzmir, 75 s.
- Lodos, N. & H. Kavut. 1991. Süne (*Eurygaster integriceps* Put. Scutelleridae-Heteroptera) nin Türkiye'de yayılışı ile ilgili yeni bilgiler. **Türkiye Entomoloji Dergisi**, 15 (2): 107-112.
- Lodos, N., F. Önder, E. Pehlivan, R. Atalay, E. Erkin, Y. Karsavuran, S. Tezcan, & S. Aksoy. 1998. Faunistic Studies on Pentatomoidea (Plataspidae, Acanthosomatidae, Cydnidae, Scutelleridae, Pentatomidae), of Western Black Sea, Central Anatolia and Mediterranean Regions of Turkey. Ege Üniversitesi Basımevi, Bornova, İzmir, 75 s.
- Önder, F., A. Ünal & E. Ünal, 1981. Heteroptera fauna collected by light traps in some districts of northwestern part of Anatolia. **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, 5 (3): 151-169.
- Önder, F., R. Atalay & Y. Karsavuran, 1983. İzmir ili ve çevresinde kışı ergin halde geçiren Heteroptera türleri ve kışlak yerleri üzerinde araştırmalar II. Lygaeoidea, Pentatomoidea. **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, 7: 129-144.
- Önder, F., E. Ünal & A. Ünal, 1984. Heteroptera Fauna insects collected by light traps in Edirne (Turkey). **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, 8: 215-224.
- Önder, F., Y. Karsavuran, E. Pehlivan & F. Turanlı, 1995. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Uygulama Alanında Saptanan Pentatomoidea (Heteroptera) Türleriyle İlgili Bir Değerlendirme. GAP Bölgesi Bitki Koruma Sorunları ve Çözüm Önerileri Sempozyumu 27-29 Nisan Şanlıurfa, Türkiye. 120-130.
- Önder F., Y. Karsavuran, S. Tezcan & M. Fent, 2006. Türkiye Heteroptera (Insecta) Kataloğu. Meta Basım Matbaacılık Hizmetleri Bornova-İzmir, 164 s.
- Puton, A., 1892. Hemipteres nouveaux ou peu connues et notes diverses. (IV. Hemipteres d'Akbes, Region de l'Amanus (Syrie septentrionale) recoltés par M. Delagrangé) **Revue d'Entomologie** 11: 34-36.
- Reuter, O. M., 1900. Heteroptera palaearctica nova et minus cognita. I. **Öfversigt af Finska Vetenska Societeten Förhandlingar**, 42: 207-239.
- Schmitschek, E., 1944. Forstinsecten der Türkei und ihre Umwelt. Grundlagen der türkischen Forstentomologie. Prag, 371 s.
- Seidenstücker, G., 1963. Anatoliens *Coptosoma*-Arten (Heteroptera, Plataspidae). **Reichenbachia, Staatliches Museum für Tierkunde in Dresden**, 1 (20):155-160.

- Stichel, W., 1960. Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. **II. Europa Berlin, 4** (13-17): 385-544.
- Stichel, W., 1961. Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. **II. Europa Berlin, 4** (18-24): 545-768.
- Stichel, W., 1962. Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. **II. Europa Berlin, 4** (25-27): 769-838.
- Wagner, E., 1966. Eine Heteropterenausbeute aus der Türkei (Hemiptera, Heteroptera). **Bulletin Recherches Agronomiques Gembloux, 1**: 647-654.
- Zwölfer, W., 1930. Beiträge zur Kenntniss der Schädlingfauna Kleinasiens I. Untersuchungen zur Epidemiologie der Getreidewanze *Eurygaster integriceps* Put. (Hemipt. Het.) **Zeitschrift für Angewandte Entomologie, 17**: 227-252.